



DEMOTIE

Een stap terugdoen op de carrièreladder is geen taboe meer

05 oktober 2020

Je goedbetaalde baan opzeggen of een stap terugzetten op de carrièreladder om te gaan doen wat je echt leuk vindt. ‘Demotie’ is geen taboe meer. Ja, het heeft wel een lager salaris tot gevolg. *EW* sprak met drie mensen die kozen voor minder carrière.

De vlag kan uit. Eindelijk is het gelukt om een stap terug te doen op de carrièreladder. Wacht even, de vlag uit voor een stap terug? Iemand is toch alleen succesvol als de promoties elkaar in rap tempo opvolgen?



(https://cdn.prod.elseone.nl/uploads/2020/07/IMG_ECOFEASOLLFleurScherer-Eeltinko1-e159602557.7923.jpg)

Lees meer over digitaal solliciteren: [Hoe kom je aan een baan in deze tijd?](#)

(<https://www.ewmagazine.nl/economie/achtergrond/2020/07/vind-je-baan-via-teams-211080w/>)

Dat beeld klopt inmiddels niet helemaal meer. Langzaam komt demotie – het tegenovergestelde van promotie – uit de taboesfeer, zegt Richard Jongsma (46), hr-adviseur en auteur van een aantal boeken over demotie. Er komen steeds meer verhalen naar buiten van mensen die een stapje terug hebben gedaan. Zo vertellen Heidi Veugen (30), Twan Fenger (38) en Edwin Florès (50) op deze pagina's hun verhaal over hoe ze met hun succesvolle carrière stopten om iets geheel anders te gaan doen.

Jongsma vindt het 'fantastisch'. 'Laten we eerlijk zijn, het zijn vaak de medewerkers met ballen die hiervoor kiezen,' zegt hij. Want hoewel demotie langzaam van haar negatieve imago afkomt, geheel geaccepteerd en normaal is die stap nog niet. 'Als je op een feestje zegt dat je promotie hebt gemaakt, meer gaat verdienen en een grote leaseauto krijgt, dan heb je natuurlijk een goed verhaal,' zegt Jongsma. 'Maar als je zegt dat je in functie teruggaat, dan zul je dat toch moeten uitleggen. Het staat namelijk haaks op onze cultuur van: als je je best doet, kun je alles bereiken wat je maar wilt.'

Heidi Veugen (30)

Was risicomanager bij Van Lanschot in Amsterdam en is nu afdelingsmanager bij Cendris in Valencia, Spanje



(https://cdn.prod.elseone.nl/uploads/2020/10/IMG_ECOFEAFoto5.jpg)

‘Wat boeide dat ene rapportje nou als je kijkt naar de grote wereld?’ Foto: Studio Jantasia

‘Ik had een fascinatie voor Dagobert Duck. Ik wilde ook rijk worden en carrière maken. Op mijn 27ste was ik goed op weg. Ik was cum laude afgestudeerd aan de universiteit van Tilburg in econometrie en ik had een mooie functie bij private bank Van Lanschot op de Amsterdamse Zuidas.

‘Maar op een gegeven moment dacht ik: waarvoor doe ik het eigenlijk? Onderweg naar huis, in de trein, voelde het allemaal zo nutteloos. Ik maakte me de hele dag druk om een rapport dat ik moest inleveren. Wat boeit dat ene rapportje nou, als je kijkt naar de grote wereld? Ja, ik verdien veel geld, maar de keerzijde is dat ik altijd gestrest en aan het werk ben. Ook ’s avonds en in het weekeinde spookte er van alles over het werk door mijn hoofd.

‘Ik miste de vrijheid en het avontuur. Dus heb ik alles opgezegd en achtergelaten. Ik boekte een enkele reis naar Costa Rica met alleen een rugzak van 10 kilo bij me. Daar heb ik leren surfen. In Mexico haalde ik mijn duikbrevet, in Panama wandelde ik in mijn eentje door de jungle, in Guatemala heb ik een tijdje in een gastgezin gewoond om Spaans te leren en tot slot ging ik naar Colombia.

‘Het was echt super gaaf, één groot avontuur. Ik heb de mooiste dingen gezien en heb leuke mensen ontmoet. Ik moet wel toegeven dat ik dit kon bekostigen, doordat ik een goede baan had gehad, waarbij ik veel kon sparen. Ik heb wel gezocht naar manieren om het onderweg zo

goedkoop mogelijk te houden. Zo heb ik als hoteltester gewerkt. Dan mocht ik gratis in een hotel slapen en moest ik de service beoordelen.

‘Maar na negen maanden reizen was ik er klaar mee om elke dag mijn tas in te pakken. Ik wilde weer ergens wonen en vriendschappen opbouwen. Midden-Amerika is heel mooi, maar was geen plek waar ik wilde wonen. Terug naar Nederland wilde ik ook niet, want daar is de instelling dat je meer moet verdienen, een grotere auto moet kopen en een betere baan moet hebben. Dat past niet bij mij. In Spanje genieten ze veel meer van het leven, die instelling is meer de mijne. Ik was al een paar keer in Valencia geweest en elke keer dacht ik: hier zou ik wel kunnen wonen. En hier woon ik nu dus ook.

‘Ik begon onderaan in het callcentrum van Cendris, de klantenservice van PostNL en T-Mobile. Na twee maanden kreeg ik de kans om afdelingsmanager te worden en eigenlijk vind ik dat nog steeds een relaxte baan. Ik heb geen stress meer, ik hoef niet over te werken, ik hoef geen moeilijke presentaties te houden zoals vroeger op de Zuidas. Vaak ben ik om drie uur klaar met werken en ga ik lekker naar het strand. Ik leef voor de dingen naast mijn werk en deze baan maakt dat mogelijk. Over mijn ervaring heb ik ook een boek geschreven: *De quarterlife-opportunity*.’

Taboe gaat er langzaam af

Hoewel het taboe rondom demotie er langzaam af gaat, waren er vorig jaar niet veel mensen die ervoor kozen. Zo blijkt uit [cijfers van de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden](#) dat vorig jaar van de 57.938 onderzochte mensen 3,9 procent is teruggedaan in functie. Dat zijn 2.260 werkenden. Het zijn vooral mensen uit ICT, onderwijs en industrie die een stapje terug doen.

Onder demotie valt niet alleen het teruggaan in functie om te gaan doen wat je zelf leuk vindt. Demotie wordt door bedrijven ook gebruikt om mensen binnenboord te houden, zoals oudere medewerkers of werknemers met gezondheidsklachten. Maar ze zetten demotie ook in om de balans tussen werk en privé of tussen de werkzaamheden te herstellen.

Uit het [hr-tendrapport van 2017-2018 van adviesbureau Berenschot](#) blijkt dat 37 procent van de onderzochte bedrijven demotie daarvoor inzette. Berenschot heeft werknemers ook gevraagd in hoeverre zij openstaan voor demotie. Een aantal zegt dat ze er wel voor in waren, een ander deel sluit het niet uit. Slechts een beperkt aantal wil het echt niet. Opvallend is wel dat het initiatief voornamelijk bij de werkgever ligt. In 2015 wilde slechts 1 procent van de werknemers het zelf. In 50 procent van de gevallen ging het in overleg.

Twan Fenger (38)

Was jurist en teamleider bij een rechtsbijstandsverzekeraar en is nu loopbaancoach bij zijn eigen bedrijf Vizier op Scherp



(https://cdn.prod.elseone.nl/uploads/2020/10/IMG_ECOFEATwanprofielfoto-scaled.jpg).

‘Ik haal het maximale uit mijn leven, vanuit liefde, lef en levenslust’

‘Ik richtte me op een carrière in de juridische wereld. Ik heb rechten gestudeerd aan de Universiteit Leiden, met als specialisatie civiel recht. Mijn bijbaantjes, stages en uiteindelijke werk, het was allemaal in die wereld. Zo heb ik stage gelopen en gewerkt bij Kennedy Van der Laan advocaten en Dexia Bank Concern, en kwam ik uiteindelijk als jurist terecht bij SRK Rechtsbijstand. Daar heb ik op een aantal rechtsgebieden veel ervaring opgedaan.

‘Ik kwam erachter dat mensen in de juridische wereld erg gericht zijn op de inhoud en tot ‘s avonds laat op kantoor blijven om de wetten uit te pluizen. Ik vond het interessanter om te kijken hoe ik de juridische boodschap kon overbrengen aan verschillende types. Daarin ben ik me meer gaan verdiepen. Ik ging in klantenpanels zitten om te kijken hoe we de boodschap het beste konden overbrengen. Door deze interesse ben ik gevraagd om teamleider te worden. Op relatief jonge leeftijd gaf ik leiding aan ongeveer zeventien juristen en advocaten. Dat was best pittig, maar een heel mooie ervaring.

‘Toch kreeg ik steeds meer signalen dat ik eens serieus moest nadenken over wat ik nou echt leuk vind. Zo mochten we vanuit het werk een workshop volgen van Stephen Covey over de zeven eigenschappen van effectief leiderschap. Mijn collega’s gingen er met een lang gezicht naar toe, maar ik werd er juist heel blij van. Ik ging me verdiepen in zijn boeken en ik mocht daarover intern trainingen geven. Daar ging ook niet iedereen van harte naar toe, maar ik liep zo’n beetje de polonaise. Vervolgens ging ik zelf meer trainingen volgen over persoonlijke ontwikkeling en dacht ik na over wat mijn grootste talenten zijn, wat mij energie geeft, wat het belangrijkste is voor mij en hoe ik dat kan realiseren.

‘Waar het voor mij allemaal om gaat, is dat ik vanuit liefde, lef en levenslust het maximale uit mijn leven haal, en uit dat van anderen. Ik ben mijn kennis gaan doorgeven in de vorm van coaching. Daarvoor heb ik mijn eigen bureau opgezet, Vizier op Scherp. Ik doe loopbaancoaching en geef loopbaantrainingen. Vooral aan dertigers.

‘Dat was niet niks, om als kostwinner en vader van een jong gezin – mijn zoon was destijds één en mijn dochter vier jaar – mijn zekerheid op te geven. Mijn vrouw moest ook even slikken. Maar we hebben een financieel plan gemaakt. We verkochten de auto, deden boodschappen bij de Lidl en nu, anderhalf jaar later, kan ik hardop zeggen dat ik fulltime coach en trainer ben.

‘Ik verdien niet meer hetzelfde, maar ik ben elke dag blij dat ik de overstap heb gemaakt. Als ondernemer sta je zeven dagen per week “aan”, maar – het klinkt als een cliché, ik weet het – het voelt niet als werk. Ik doe wat ik leuk vind.’

Van alle leeftijden

Voorheen waren het voornamelijk de 55-plussers die hun carrière begonnen af te bouwen, maar inmiddels komt demotie in alle leeftijdscategorieën voor, ziet Jongma. ‘Dertigers hebben vaak alles al bereikt qua opleiding, positie en werkervaring en gaan zich afvragen of ze dit willen doen tot hun 67ste of zelfs tot hun 72ste. Ze stellen zich meer vragen over werkgeluk en zingeving. Die vraagstukken zijn van alle leeftijden.’

‘Velen willen een ideaal najagen en niet meer veertig uur voor dezelfde baas werken,’ zegt Jongma. Maar je moet wel al iets van je carrière hebben gemaakt, wil je een stapje kunnen terugdoen, zegt hij. Demotie komt dus vooral ook voor bij mensen die veertig, vijftig of zestig jaar oud zijn en die meer tijd willen voor de (klein)kinderen, voor een opleiding of omdat ze mantelzorger worden.

Jongma benadrukt dat een stapje terugdoen op voorhand niet definitief hoeft te zijn. Werkgevers zouden de optie tot promotie moeten openhouden, meer dan ze nu doen.

Voor Heidi Veugen, Twan Fenger en Edwin Florès hoeft dat niet meer. Zij hingen hun topcarrière bewust aan de wilgen en dat was voor hen juist de sleutel tot geluk.

Edwin Florès (50)

Was nationaal salesmanager in de uitzendbranche en is nu wildplukker bij zijn eigen bedrijf Casa Foresta



https://cdn.prod.elseone.nl/uploads/2020/10/IMG_ECOFEAEEdwinFlores_DSC3377-scaled.jpg

‘Ik wou dat ik dit eerder was gaan doen.’ Foto:
Mischa Keijser

‘Ik dacht: wat wil ik nog doen met mijn leven? Ik ging richting de veertig en ik vond de dingen die ik vroeger deed leuker dan mijn werk, zoals vissen, de natuur in trekken. Toen ik 31 was, kwam ik net terug van mijn wereldreis. Ik wilde vervolgens snel met mijn carrière beginnen, want op die leeftijd moet dat gebeuren. En zo werd ik uiteindelijk nationaal salesmanager in de uitzendbranche. Het werk zelf vond ik leuk: dingen voor elkaar krijgen, creëren en ontwerpen. Daarin had ik alle vrijheid.

‘Maar ik vond het werken in een corporate organisatie lastig. Ik moest veel samenwerken en als de ander zijn dag niet had, dan had ik me daaraan maar aan te passen. Of dan scoorde ik een deal en liep de ander ermee weg. Ik merkte ook dat mensen werkmaskers op hebben. Ze zijn niet degene die ze privé of buiten hun werk zijn.

‘Ook de sociale structuren snapte ik niet. De ene keer was Piet bij het koffieapparaat een klojo, maar als ze Piet in de gang tegenkwamen, dan was Piet hun beste vriend. In grote bedrijven komt dit soort dingen vrij vaak voor. Dat is niet mijn stijl. Een kantoorbaan, vaak in de file – dat was toch niet het leven dat ik voor ogen had.

‘Dus dacht ik: wat ga ik nu doen? Succesvol ben ik, maar gelukkig word ik er niet van. Dus ben ik gaan kijken wat ik dan wel leuk vond. Dat is paddenstoelen, planten en noten plukken, en wandelen in de natuur. Dat is wat ik wilde, terug de natuur in, net als vroeger. Daarover ben ik steeds meer kennis gaan vergaren en ik dacht: hiermee ga ik mijn brood verdienen.

‘Als salesmanager was ik verantwoordelijk voor miljoenen gefactureerde omzet per jaar. Als ik daarvan 1 procent voor mezelf kan realiseren, dan ben ik ook gelukkig. Dus zegde ik mijn baan op en begon voor mezelf als wildplukker.

‘Ik was vanaf dag één succesvol. Waar een wil is, is een weg. Ik snap hoe marketing en sales werken, dus ik weet dat de media belangrijk zijn, dat ik moet laten zien dat ik er ben. Ik nodigde journalisten uit, schreef boeken en zette sociale media volop in. Ik verdiende als salesmanager heel veel geld en nu eigenlijk ook, het gaat goed. Maar het is hard werken, ik ben geen weekeinde vrij. In mijn Casa Foresta heb ik een imkerij, tuinderij en ben ik wildplukker, geef ik workshops, schrijf ik boeken, en ik bouw met een ontwikkelaar een app over eetbare paddenstoelen.

‘Veel meer mensen zouden van hun hobby hun werk moeten maken. Ik wou dat ik dit eerder was gaan doen, rond mijn dertigste. Maar je moet ook eerst ontdekken wat je wilt. Rond die leeftijd wist ik dat niet. Maar als je het eenmaal weet, je ervoor inzet, gaat het vanzelf.’



[Nicolette van den Hout](#)

Nicolette van den Hout (1991) is redacteur Economie